

П. П. Філіпчук, студент групи КІУКІ 20-4 (ХНУРЕ, Харків)
А. В. Сергієва, ст. викл. (ХНУРЕ, Харків) – науковий керівник

ЦІНА СВОБОДИ

Today, when it comes to the formation and preservation of Ukraine's statehood, we are increasingly faced with the question: “Who are we? Where? What are we? How have our long-suffering people lived throughout their history?”

*Що є свобода? Добро в ній яке?
Кажуть, неначе воно золотее?
Ні ж бо, не злотне: зрівнявши все злото,
Проти свободи воно лиш болото*

Г. Сковорода

Відомо, що природі вчать у природи, осягненню людини – у людей, а мудрості життя – в історії суспільства.

Розгляд філософсько-політичних аспектів боротьби нашої держави за національну незалежність має велику актуальність. Адже, кожен із нас намагається зрозуміти свої потреби в суспільстві, знайти в ньому своє місце. Зробити майбутнє щасливим можна, лише по-справжньому зрозумівши, яке було минуле. Як говорять, минуле не може нам сказати, що робити, але воно може попередити, що робити не треба. Розгляд питань державності допомагає не лише краще пізнати історію України, а й сприятиме піднесенню національної свідомості, патріотизму, що вкрай необхідно в наш непростий час.

Українці точно мають право пишатися своєю роллю у зміні світу. У грудні 1991 року, коли українські громадяни масово пішли голосувати за свою незалежність. Тодішні події в Україні мали далекосяжні міжнародні наслідки, й дійсно змінили хід історії: уже за тиждень після українського референдуму, розпався Радянський Союз і президент США Джордж Буш оголосив про завершення довготривалої та виснажливої «холодної» війни [2, с. 74].

Потім світ побачив Україну на телеекранах у листопаді 2004 року, коли вдягнений у святковий помаранчевий колір натовп, заповнив вулиці та площі Києва, вимагаючи справедливих виборів, і таки домогся свого. Помаранчева революція дала спільну назву кольоровим революціям, що прокотилися у багатьох країнах, а в цьому році подібна революція триває у наших сусідів – білорусів, сколихнувши авторитарні режими влади. На жаль, кольорові революції не виправдали сподівань багатьох людей, але залишили по собі тривалі спогади й надію на те, що одного дня все може змінитися. Українці знову заявили про себе в листопаді 2013 року, коли ще раз заповнили київські вулиці, цього разу на підтримку тісніших зв'язків з Європейським Союзом.

Готовність українців виходити на вулиці та стояти там при мінусових температурах дні, тижні й місяці здивувала й надихнула громадян Центральної та Східної Європи [3].

Події в Україні набули неочікуваного та трагічного повороту на початку 2014 року, коли зіткнення між протестувальниками та урядовими військами жорстоко розірвали атмосферу початку протестів. Спецпризначенці та снайпери відкрили вогонь, поранивши та вбивши десятки демонстрантів. Ці події назвали Революцією Гідності [1, с. 20].

Що спричинило українську кризу? Яку роль у цих подіях відіграє історія? Хто має права на Крим та Східну Україну? Чому українські події мають важливі міжнародні наслідки? Подібні питання, що останніми роками порушувались знову й знову, заслуговують на детальні відповіді. Незважаючи на те, що зараз важко передбачити результат нинішньої української кризи, знання історії допоможе нам розібратися в потоці щоденних новин і дозволить вдумливіше реагувати на події й формувати їхні результати.

На мою думку, є всі підстави з повним правом заявити, що Україна, як самостійна і самодостатня держава, відбулася. Народ, який зумів вистояти і зберегти себе у вогненному горнілі революцій, світових війн, нещадних голодоморів, репресій. Народ, який прийняв на себе удар Чорнобиля. Народ, який відчув себе єдиним цілим.

Цивілізаційний вибір України вже зроблено остаточно. 24 серпня 1991 року, «помаранчева» революція 2004 року, Революція Гідності уже увійшли в життя українського народу як символ самоствердження у вільному політичному просторі. Нам ще треба наполегливо вчитися жити і діяти в цивілізованому світі, де є чесний бізнес, високопродуктивна праця, ощадливість, свідомо дисципліна і висока відповідальність.

Доленосного значення для нас набуває відродження духовності – невід’ємної складової відродження державності. «Духовність, – писав Олесь Гончар, – це як озонова пелюстка, що так обережно обгортає планету і не дає зруйнувати життя».

Наша історична пам’ять, розуміння того, хто ми і якого роду, допоможуть нам зміцнити державу й українську націю. Без усвідомлення цього, нам, молодому поколінню, буде важко творити і працювати в країні, яка має все, щоб посісти гідне місце в європейському і світовому суспільстві.

Література

1. Брама Європи / С. Плохій ; пер. з англ. Р. Ключка. 2-ге вид. Харків: Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2018. 496 с.
2. Остафійчук В. Ф. Історія України: сучасне бачення. К.: Знання-Прес, 2007. 424 с.
3. Плохій С. Брама Європи. Історія України від скіфських воєн до незалежності URL: <https://history.wikireading.ru/hWGq3naхKp> (дата звернення 14.10.2020 р.)